

.- OS TRES DÍAS DE PONTESAMPAIO.

Por Robert Galbraith.

- Montparnasse! Esperta, dormilón!

Así era como Ulysse Montparnasse despertaba practicamente todos os días dende que ingresou no exército francés. E moito máis agora que o enviaran á loita contra os españois e, ao estar case todos os días pelexando non tiña apenas tempo para durmir. Botaba de menos os días soleados e as suaves noites de Burdeos, a súa cidade natal, pero a quen máis botaba de menos era á súa irmá, á cal mantiña grazas ós escasos ingresos que lle proporcionaba o exército. Aparte diso había outra razón pola cal se alistou no exército: “levar a grandeza do Imperio Francés á todos os rincóns do mundo”. Pero pronto descubriu que a realidade non era tan fermosa. Simplemente conquistaban territorios para engrandecer ó Emperador Napoleón Bonaparte. Ulysse non era feliz coa súa vida, pero tiña que aguantarse. El sabía que podería ser peor.

Aquela mañá na que o despertaron a berros como tantas outras veces, aquela mañá na que todo cambiou, volvían a ser asediados por Bernardo González del Valle e os seus soldados. Xa levaba dous intentos de asediar Vigo e as súas tácticas sempre fallaban fronte á impecabilidade do exército francés, pero naquel intre no que Montparnasse se levantou do catre e saiu do cuartel viu que algo era diferente no asedio. Os seus compañeiros berraban que o Coronel Pablo Morillo viña cos seus soldados, os chamados División do Miño.

El xa oira falar dese Coronel Morillo. Era conocido por afouto e intelixente no campo de batalla, e xa chegara a oídos franceses que andara por Pontevedra reclutando guerrilleiros de entre a xente do común, e que eran eficaces a pesar de non ter entreamento militar. Montparnasse puxo o uniforme e colleu a súa baioneta, listo para a contenda.

Todo o que el recorda do enfrentamento é o momento no que os guerrilleiros españois, co mesmísimo Coronel Morillo entre eles, comezaron a abrir unha brecha entre as filas francesas. Nese intre invadiulle o medo e escapou trepando pola muralla e saltando ó outro lado, quedando a piques de romper unha perna. Ao verse fóra da contenda, suspirou de alivio e comezou a buscar un agocho, que atopou baixo unha rocha nun monte cercano.

Pasou case toda a mañá e parte da tarde alí agochado, escoitando atentamente os sonidos da batalla, ata que xa non escoitou nada agás o barullo que armaban os gañadores, que eran, sen dúbida algunha, os españois. Ao saír do seu agocho, viu como un barco coa bandeira británica saía do porto de Vigo levando ós franceses superviventes ó ataque. Os españois arrebataran Vigo das mans dos franceses, e Ulysse prefería seguir camiñando ata atopar algunha vila e facer como se morrera na batalla que volver ó exército e á súa situación anterior, agora que tiña a oportunidade de comezar de novo alí, en Galicia, e ter unha vida mellor.

Ulysse levaba xa un día vagando polos montes e todo o que atopara fora unha pequena casa da que roubou unhas moedas e roupa de labrego, que puxo, deixando o uniforme francés. Ao terceiro día, Ulysse, xa exhausto, chegou a un camiño polo que pasaban carros de labregos e comerciantes. Un deles ofreceuse para levalo ata unha vila próxima, Redondela, en vista do seu

mal aspecto. Ulysse aceptou, contento de poder descansar, xa que non tivera ocasión de facelo dende que saíu de Vigo.

Ao chegar a Redondela Ulysse decidiu pasear un rato polas rúas descubrindo así unha interesante construción para almacenar as colleitas que os paisanos chamaban hórreo. Pensa ilusionado que el quere un na súa casa, na que terá cando remate a guerra. Cando cae a noite entra nunha pousada e pide unha bebida e algo de comida para a cea. Aínda que o seu acento francés esperta certo recelo entre algún, ninguén decide actuar. Pola contra, cando Ulysse pregunta sobre a guerra contra os franceses, moitos o miran mal, e o camareiro dille:

- Ti pareces un espía gabacho. Por que queres saber iso?

- Quero unirme ós guerrilleiros do Coronel Morillo – di Ulysse, pensando que así conseguirá a súa liberdade total --.

- Non creo que digas a verdade, pero che contarei o que sei. Onte soubemos da victoria dos españois en Marín, e tamén que os gabachos retrocederon, pero hoxe enterámonos de que volven a avanzar, e o Coronel Morillo vailles deter en Pontesampaio, ó norte de aquí. Se realmente queres loitar, aínda podes chegar.

Ulysse, rapidamente, saíu da pousada e púxose a durmir nun palleiro que había preto. Pola mañá cedo saíu e, bordeando toda a costa, subiu polo camiño ata Pontesampaio. Por cada vila que pasaba preguntaba pola División do Miño, ata que chegou a O Vao, vila moi cercana a Pontesampaio. Alí atopou ó home que andaba buscando: Pablo Morillo y Morillo. Anunciou a súa chegada ós homes que o protexían, e eles levárono ante o Coronel. Ulysse dixo:

- Boas tardes, Coronel Morillo.

- Que queres, gabacho? – inquiriu Morillo --.

- Quero unirme ós teus guerrilleiros para liberar Galicia da ocupación francesa. Son un soldado enganado e obrigado a desertar pola miña conciencia.

- Paréceme xusto, pero, é real?

- Tan real coma o astro que nos ilumina, Coronel.

- Entón es benvido, aínda que hei de dicirche que te estarei vixiando.

Anda con coidado, xove.

- O meu nome é Ulysse Montparnasse, Coronel.

- Espero ter feito o correcto, Montparnasse.

Ulysse non foi moi ben acollido entre os guerrilleiros da División do Miño no inicio, pero xa rematando o primeiro día de convivencia con el todos observaron a súa boa disposición e o seu bo carácter, e pronto os recelos deron paso a unha cálida acollida. Ao segundo día, o coronel Morillo reuniunos para falar das estratexias que podían seguir para frear o avance dos franceses, que agora contaban co liderazgo do Mariscal Michel Ney.

Todos os guerrilleiros acordaron que o mellor sería atrincherarse no lado sur da ponte de Pontesampaio e derrubar a outra ponte para que os franceses só puideran pasar pola ponte na que eles estarían esperando. Ademáis, tres canóns chegaron de Redondela e dous máis foron proporcionados por un tal Antonio Gago. Todo estaba preparado para a batalla. Ulysse foi un dos que axudaron a derrubar a ponte e na posterior batalla, onde os franceses quedaron destrozados. No segundo día Pablo Morillo suxeriu, na algarabía posterior á victoria, bañarse no río Verdugo e bailar un baile que Ulysse atopou estraño á vez que contaxioso, e que os lugareños chamaban muiñeira. No

terceiro día, cando xa supoñían que os franceses fuxiran e dispoñían a marcharse un home sudoroso e asustado chegou berrando: Ney ataca Caldelas!

Todos os guerrilleiros quedaron asombrados ante a teimudez de Ney, pero á vez moi preocupados coa idea de que cruzara. Ulysse foi o primeiro en reaccionar, e collendo a un compañeiro de confianza botou a correr a fume de carozo cara a Caldelas. Alí, os lugareños estaban parapetados tras dunha barricada feita con paus e pedras. Ulysse, nervioso e cansado, colleu folgos e comezou a organizar ás xentes, de xeito que rechazou a ofensiva francesa con éxito. Os franceses retiráronse de Galicia para non volver.

Ulysse foi recibido coma un heroe á súa volta a Pontesampaio, e tras asentarse coma labrego nesa localidade, volveu a Burdeos a buscar á súa irmá, e viviron tranquilos en Pontesampaio ata que lles chegou a morte.

.- Robert Galbraith.